

[Prima Pagină](#) > ... > [Drepturile Dumneavoastră](#) > [Drepturi Fundamentale](#) > [Drepturile Omului Și Întreprinderilor](#)
> [Sweden](#)

Conținut furnizat de
Suedia

Drepturile omului și întreprinderilor

Suedia

1. De ce tip de protecție jurisdicțională pot beneficia în țara dumneavoastră dacă sunt victimă a unor încălcări ale drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor? Această protecție include acordarea de compensații?

În Suedia nu se face diferențiere între încălcări ale drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor și alte tipuri de încălcări ale drepturilor omului. Nu există reglementări speciale în domeniul întreprinderilor și al drepturilor omului. Măsurile reparatorii din sistemul juridic suedez sunt în concordanță cu dispozițiile convențiilor internaționale privind drepturile omului la care Suedia este parte semnatară.

Protecția jurisdicțională împotriva încălcărilor drepturilor omului este consacrată în Convenția europeană a drepturilor omului, în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în Constituția Suediei.

În cazul în care considerați că au fost încălcate drepturile omului în ceea ce vă privește, există mai multe autorități la care puteți apela, în funcție de situația cu care vă confrunțați.

Puteți solicita derularea de proceduri judiciare, verificarea de către un organism jurisdicțional din Suedia, sau puteți înainta o plângere la punctul de contact național.

Proceduri judiciare

În majoritatea cazurilor, cauza dumneavoastră poate fi judecată în instanță, într-un fel sau altul. În cazul infracțiunilor, instanța poate fi sesizată de procuror. În unele cazuri, dacă procurorul alege să nu trimită cauza în judecată, aveți posibilitatea să introduceți dumneavoastră acțiunea în instanță. În cele din urmă, puteți introduce o acțiune în despăgubiri împotriva statului.

În Suedia există trei tipuri de instanțe:

- instanțe ordinare, care cuprind instanțele districtuale (*tingsrätt*), curțile de apel (*hovrätt*) și Curtea Supremă (*Högsta domstolen*);
- instanțe generale administrative, și anume instanțele administrative (*förvaltningsrätt*), curțile de apel administrative (*kammarrätt*) și Curtea Supremă Administrativă (*Högsta förvaltningsdomstolen*);
- instanțe speciale care soluționează litigiile în diferite domenii speciale, cum ar fi Tribunalul Muncii (*Arbetsdomstolen*).

Solicitarea unei verificări de către un organism jurisdicțional din Suedia

Respectarea drepturilor omului este verificată de diferiți Ombudsmani.

Orice persoană care consideră că s-a produs un tratament nedrept sau incorect, al său sau al unei alte persoane, de către o autoritate sau un funcționar din administrația centrală sau municipală, poate sesiza Ombudsmanul parlamentar (*Justitieombudsmannen*). Ombudsmanul parlamentar supraveghează aplicarea legilor și a altor

reglementări în activitățile publice.

Conform mandatului său, activitățile de supraveghere desfășurate de Ombudsmanul parlamentar vizează și „alte persoane care dețin o poziție sau desfășoară o misiune care presupune exercitarea autorității publice, atât timp cât cauza privește acest aspect al activității lor”, precum și „funcționari și angajați ai întreprinderilor de stat care, în numele întreprinderii, desfășoară activități prin care guvernul, prin intermediul întreprinderii, exercită o influență decisivă”.

Anumite funcții de supraveghere sunt exercitate, de asemenea, de Cancelarul Justiției (*justitiiekanslern*), care este numit de guvern. Printre atribuțiile Cancelarului Justiției se numără examinarea plângerilor și soluționarea acțiunilor în despăgubiri formulate împotriva statului.

Biroul Ombudsmanului pentru egalitatea șanselor (*diskrimineringsombudsmannen*) este o agenție guvernamentală responsabilă pentru monitorizarea respectării Legii privind nediscriminarea. Ombudsmanul are obligația, în primă instanță, să încerce să îi determine pe cei care intră sub incidența legii să o respecte în mod voluntar. Cu toate acestea, Ombudsmanul poate, de asemenea, să introducă o acțiune în justiție în numele unei persoane care își dă acordul în acest sens. Cei care încalcă Legea privind nediscriminarea pot fi pasibili de plata unor despăgubiri pentru discriminare, către persoana care a făcut obiectul discriminării.

Înaintarea unei plângeri la punctul de contact național

Orientările OCDE pentru întreprinderi multinaționale prevăd opțiunea judecării cauzei dumneavoastră prin intermediul punctelor de contact naționale (PCN). PCN din Suedia este constituit sub forma unei colaborări tripartite între stat, mediul de afaceri și sindicate.

Statul este reprezentat de Ministerul Afacerilor Externe, care convoacă reuniuni la care pot fi invitate și alte departamente ale administrației de stat. Mediul de afaceri este reprezentat de Confederația întreprinderilor din Suedia, Federația de comerț din Suedia și Federația întreprinzătorilor din Suedia, în timp ce sindicatele sunt reprezentate de Confederația sindicatelor din Suedia, Confederația asociațiilor profesionale din Suedia, Unionen, IF Metall și Asociația inginerilor absolvenți de studii superioare din Suedia. Întrucât respectarea orientărilor este opțională, PCN nu are competența de a aplica sancțiuni. Atribuția principală a punctului de contact este de a încuraja întreprinderile să respecte orientările și să coopereze în vederea rezolvării problemelor în fiecare caz în parte, prin dialog și discuții.

[Punctul de contact național \(PCN\) - Regeringen.se](https://www.regeringen.se)

2. Există norme specifice privind gravele încălcări ale drepturilor omului? Normele respective se aplică infrafracțiunilor împotriva mediului sau formelor grave de exploatare a forței de muncă?

Nu există norme specifice privind gravele încălcări ale drepturilor omului, indiferent dacă acestea au loc la nivel național sau internațional. Totuși, principiul proporționalității joacă un rol în evaluarea încălcărilor drepturilor omului, inclusiv a gravității unei încălcări. Protecția jurisdicțională împotriva încălcărilor drepturilor omului este consacrată în Convenția europeană a drepturilor omului, în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în Constituția Suediei.

3. Sunt victimă a unei încălcări a drepturilor omului care este consecința activităților unei corporații transnaționale europene și a fost comisă în afara Uniunii Europene. Am acces la instanțele din țara dumneavoastră dacă nu sunt cetățean al UE sau nu locuiesc în UE? Ce condiții trebuie să îndeplinesc pentru a denunța încălcarea drepturilor mele? Unde pot găsi eventuale informații suplimentare?

Condiții pentru introducerea unei acțiuni în fața unei instanțe din Suedia

O condiție esențială pentru ca o persoană străină să poată introduce o acțiune în fața unei instanțe din Suedia este ca persoana în cauză să poată stabili competența instanței suedeze, și anume să demonstreze că instanța suedeză este competentă să se pronunțe asupra admisibilității acțiunii. Opțiunile existente în acest sens diferă de la caz la caz:

1. În cazurile în care drepturile omului, în privința unei persoane, au fost încălcate de o întreprindere suedeză sau de sucursalele acesteia din străinătate, în principiu, se poate introduce întotdeauna o acțiune împotriva întreprinderii în fața unei instanțe suedeze.
2. În cazul în care încălcarea a fost comisă de o filială deținută sau controlată de o întreprindere suedeză care își are sediul într-un stat terț (și anume în afara UE, Islanda, Norvegia și Elveția), acțiunea împotriva filialei poate fi introdusă în fața unei instanțe din Suedia numai în anumite condiții.
3. În cazul în care încălcarea a fost comisă de o filială deținută sau controlată de o întreprindere suedeză care își are sediul într-o altă țară UE sau în Islanda, Norvegia și Elveția, posibilitățile de a introduce o acțiune împotriva filialei în fața unei instanțe din Suedia se limitează la situații excepționale.

Condiții generale pentru ca instanțele din Suedia să se declare competente

Instanțele din Suedia trebuie să examineze din proprie inițiativă dacă sunt sau nu competente. Pentru ca o cerere să intre sub incidența competenței jurisdicționale suedeze, o instanță din Suedia trebuie să fie competentă pentru a soluționa și a se pronunța pe fond cu privire la cauză.

În cazurile în care societatea care a comis încălcarea (pârâtul) își are domiciliul într-un stat membru al UE, se aplică Regulamentul Bruxelles I. Cu toate acestea, regulamentul conține, de asemenea, o serie de norme de competență a căror aplicare nu depinde de locul de domiciliu al pârâtului. În cazul în care pârâtul își are domiciliul în Islanda, Norvegia sau Elveția, chestiunea competenței se stabilește în temeiul Convenției de la Lugano. În cazul în care pârâtul nu își are domiciliul în UE sau într-o țară semnatară a Convenției de la Lugano, chestiunea competenței se stabilește prin aplicarea prin analogie a normelor privind conflictul de competență prevăzute la capitolul 10 din Codul de procedură judiciară al Suediei, ținând seama de cerința esențială privind existența unui interes al Suediei în administrarea justiției, care condiționează disponibilitatea unei instanțe suedeze.

Domiciliul persoanelor cărora li s-au încălcat drepturile nu prezintă, în general, importanță pentru aplicarea Regulamentului Bruxelles I. Cu toate acestea, în anumite cazuri, este necesar ca reclamantul să își aibă domiciliul într-un stat membru sau ca împrejurările pe care se întemeiază competența să poată fi atribuite unui stat membru.

Factorul determinant va fi acela că împrejurările pe care se întemeiază competența trebuie să existe la momentul sesizării instanței.

Legea aplicabilă

Legea țării care urmează să se aplice unei cereri care rezultă dintr-o cauză de încălcare a drepturilor cu care este sesizată o instanță suedeză este stabilită de instanța suedeză, în baza aplicării dreptului internațional privat suedez. În general, aceasta înseamnă că trebuie să se aplice legea țării în care s-a produs prejudiciul. În cazul în care o încălcare a drepturilor omului a avut loc în afara Suediei, este foarte puțin probabil ca cererea victimei să facă obiectul legislației suedeze. Acest lucru este valabil indiferent dacă persoana a ales să își întemeieze cererea pe temeiuri contractuale (un contract de muncă) sau necontractuale (în absența unui contract de muncă). Principalul motiv al acestei situații este acela că legătura cu Suedia nu este suficient de puternică.

Spre deosebire de conținutul dreptului suedez, conținutul dreptului străin reprezintă o chestiune de fapt în instanțele din Suedia. Prin urmare, o persoană care își întemeiază cererea pe dreptul străin trebuie să prezinte elemente de probă pentru a confirma acest lucru, de exemplu sub forma unei declarații date de un expert. Acest lucru poate implica unele cheltuieli.

Chiar și în cazul în care cererea face obiectul dreptului străin, instanțele din Suedia pot aplica în anumite condiții dreptul suedez în măsura în care există norme internaționale obligatorii în acest sens sau atunci când dreptul străin intră în conflict cu ordinea publică suedeză. Cu toate acestea, astfel de proceduri cu caracter de urgență

se aplică foarte rar. Până la formarea jurisprudenței, de exemplu, a Curții Europene de Justiție și a instanțelor din Suedia, nu s-a clarificat în ce măsură o acțiune în despăgubiri referitoare la o încălcare a drepturilor omului permite aplicarea acestor norme de exceptare, de exemplu ca urmare a unor deficiențe privind protecția drepturilor în țara în care s-a produs prejudiciul.

Posibilități concrete de care dispune o persoană pentru a introduce o acțiune în fața unei instanțe din Suedia

Cu condiția stabilirii competenței jurisdicționale a instanțelor din Suedia și a existenței unei cereri protejate care poate fi executată (de exemplu, în temeiul dreptului străin aplicabil), accesul la instanțele din Suedia este relativ bun. În plus, posibilitățile de care dispune o persoană străină, conform legii, pentru a avea calitatea de parte într-un litigiu suedez sunt, în principiu, comparabile cu posibilitățile de care dispun resortisanții Suediei.

În cazul în care o persoană străină se confruntă cu obstacole de ordin financiar sau de altă natură legate de deplasarea la instanța relevantă din Suedia, se poate presupune că instanța va depune eforturi pentru a rezolva această problemă, de exemplu prin încuviințarea audierii prin telefon sau prin conexiune video.

Unii cetățeni străini care nu își au domiciliul în Suedia și care introduc o acțiune împotriva unei persoane juridice suedeze în fața unei instanțe din Suedia trebuie, la cererea pârâtului, să constituie o garanție pentru costurile de procedură viitoare ale pârâtului. Scutirile aplicabile cetățenilor și persoanelor juridice străine de la obligația constituirii garanției sunt prevăzute în *Notificarea privind scutirea reclamanților străini, în anumite cazuri, de obligația de constituire a garanției pentru costurile de procedură* din 15 mai 2014.

Posibilitățile de care dispune o persoană străină de a obține finanțare publică pentru taxele judiciare ale instanței și onorariile ombudsmanului sunt limitate, cel puțin dacă persoana este resortisant al unui stat terț. Cea mai mare oportunitate de obținere a finanțării publice este situația în care cererea în despăgubiri este prezentată ca cerere individuală în legătură cu o cauză penală. În restul cazurilor, posibilitățile de stabilire a unei soluții de finanțare privată depind în mare măsură de situația financiară și socială a persoanei străine.

Mai multe informații

Memorandum adresat Ministerului Afacerilor Externe privind posibilitatea ca o persoană să introducă o acțiune împotriva unei întreprinderi suedeze în fața unei instanțe din Suedia, ca urmare a unor încălcări ale drepturilor omului comise în afara Suediei. Mannheimer Swartling (2015)

<https://docplayer.se/7222881-Promemoria-till-utrikesdepartementet.html>

Informații suplimentare privind orientările pentru sesizarea instanțelor sunt disponibile la adresa

<https://www.domstol.se/en/>

4. Instituția Avocatului Poporului/Ombudsmanului, organismele de promovare a egalității sau instituțiile naționale de apărare a drepturilor omului pot sprijini victimele încălcărilor drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor și comise de corporații transnaționale europene în afara Uniunii Europene? Pot aceste organisme să desfășoare investigații cu privire la cazul meu dacă nu sunt cetățean al UE și nu locuiesc în UE? Există în țara dumneavoastră și alte servicii publice (cum ar fi Inspekția Muncii sau Agenția de Protecție a Mediului) abilitate să desfășoare investigații cu privire la cazul meu? Unde pot găsi informații cu privire la drepturile mele?

A se vedea întrebarea 1.

Institutul suedez pentru drepturile omului nu tratează plângeri individuale referitoare la încălcări ale drepturilor omului.

5. Țara dumneavoastră impune corporațiilor transnaționale europene obligația de a institui mecanisme de tratare a plângerilor sau de a propune servicii de mediere pentru încălcările care sunt consecința activităților comerciale desfășurate de respectivele corporații? Aceste obligații se aplică și încălcărilor care au avut loc în afara Uniunii Europene? Cine este responsabil cu monitorizarea acestor activități în țara dumneavoastră? Sunt disponibile rapoarte publice care oferă informații cu privire la funcționarea sistemului?

Mecanisme de măsuri reparatorii proprii întreprinderii

Întreprinderile au responsabilitatea de a se asigura că activitățile lor nu încalcă drepturile omului ale niciunei persoane și, în cazul în care întreprinderea a cauzat, a contribuit sau a avut legătură cu o altfel de încălcare, aceasta este responsabilă să încerce să găsească o modalitate de a remedia situația persoanei afectate. Printre astfel de măsuri reparatorii se pot regăsi prezentarea de scuze, oferirea unei compensații financiare sau nefinanciare sau alte modalități convenite între persoana afectată și întreprindere. Situația este mai complicată în cazul în care întreprinderea în cauză nu a contribuit la producerea unui impact negativ, însă impactul produs este legat direct de activitatea sa. În astfel de cazuri, dacă întreprinderea are o influență suficientă pentru a gestiona impactul negativ, aceasta ar trebui să facă uz de această influență.

Nu există un model standard pentru modul în care o întreprindere ar trebui să își structureze propriile mecanisme pentru tratarea plângerilor și acordarea de compensații. Fiecare întreprindere trebuie să decidă pe cont propriu ceea ce este adecvat, în funcție de condițiile sale specifice.

Printre criteriile de referință de numără:

- Deschidere - facilitarea unui dialog cu cei afectați de conduita întreprinderii
- Negocieri și discuții cu reprezentanții angajaților - constituie adesea o fundament bun pentru măsuri eficiente în cazurile care vizează angajații
- Orientări privind modul în care persoanele din cadrul întreprinderii pot avertiza intern cu privire la existența unor abateri, modul în care avertismentul este luat în considerare și modul în care trebuie protejați avertizorii
- Sistem de tratare a plângerilor, prin intermediul căruia persoanele din afara întreprinderii care consideră că au fost sau vor fi afectate negativ de întreprindere, ei sau alte persoane, pot aduce problema la cunoștința întreprinderii în mod sigur și anonim

Guvernul a propus noi acte legislative referitoare la raportarea privind durabilitatea realizată de către întreprinderile mari, care sunt mai ambițioase decât directivele UE, criterii mai clare de sustenabilitate în Legea privind achizițiile publice și o protecție juridică mai puternică pentru avertizori.

În decembrie 2016, a intrat în vigoare o nouă legislație referitoare la raportarea privind durabilitatea. Potrivit acestei legislații, toate întreprinderile mari cu peste 250 de angajați sunt acum obligate să efectueze raportări privind durabilitatea. Pe lângă informațiile referitoare la impactul asupra mediului, condițiile sociale, egalitate și combaterea corupției, rapoartele, atunci când acest lucru este necesar pentru a înțelege dezvoltarea, poziția și rezultatele întreprinderii, trebuie să conțină și informații privind măsurile adoptate pentru asigurarea respectării drepturilor omului, inclusiv a drepturilor angajaților.

În ianuarie 2017, Riksdag a adoptat, de asemenea, legi stricte pentru protecția angajaților care avertizează asupra abaterilor grave săvârșite de angajatorii lor în activitățile pe care le desfășoară („avertizare în interes public”). În temeiul acestei protecții speciale, angajații care fac obiectul represaliilor din partea angajatorului lor vor avea dreptul la despăgubiri.

Rapoarte publice

Întreprinderile și drepturile omului: *Tangible flaws and gaps in Swedish law* (Deficiențe și lacune tangibile în

dreptul suedez). Raport către Agenția de management public din Suedia. *Enact Sustainable Strategies* (Enact), o firmă de consultanță specializată în dezvoltarea durabilă a întreprinderilor și în antreprenoriat responsabil.

Întreprinderile și drepturile omului: *Tangible flaws and gaps in Swedish law* (Deficiențe și lacune tangibile în dreptul suedez). Enact (statskontoret.se)

6. Beneficiez de drepturi specifice dacă sunt o victimă vulnerabilă care urmărește să obțină măsuri reparatorii pentru încălcări ale drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor? Pot avea acces la asistență judiciară și în ce condiții? Ce cheltuieli vor fi acoperite de asistența judiciară? Am acces la asistență judiciară în aceleași condiții dacă nu sunt cetățean al UE și nu locuiesc în UE?

Victimele încălcărilor drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor nu au drepturi specifice (a se vedea întrebarea 1).

Nu există posibilitatea de a obține asistență judiciară în conformitate cu Legea privind asistența judiciară (1996:1619). În toate cazurile, faptul dacă aveți sau nu dreptul la asistență judiciară este stabilit de instanță sau de Autoritatea pentru asistență judiciară (*Rättshjälpsmyndigheten*).

În general, asistența judiciară se acordă persoanelor fizice, adică nu asociațiilor, întreprinderilor sau altor entități similare. Pe cale de excepție, este posibil să se acorde asistență judiciară pentru un comerciant sau o proprietate.

Mijloacele dumneavoastră financiare se bazează pe venitul anual calculat înainte de impozitare. Se scade suma de 15 000 SEK pentru fiecare copil pentru care plătiți întreținere, fără a depăși suma de 75 000 SEK. De asemenea, suma se ajustează în cazul în care dețineți active sau aveți datorii care vă afectează capacitatea de plată. Pentru a beneficia de asistență judiciară, mijloacele dumneavoastră financiare nu trebuie să depășească 260 000 SEK/an. Atunci când sunteți anunțați că urmează să beneficiați de asistență judiciară, trebuie să achitați unele costuri. Asistența judiciară nu este niciodată complet gratuită pentru adulți, iar partea pe care o suportați se numește taxă de asistență judiciară. Taxa de asistență judiciară nu poate fi niciodată mai mare decât costurile asistenței judiciare.

Asigurarea de protecție juridică este o formă de asigurare care, în majoritatea cazurilor, este inclusă în asigurarea pentru locuință și bunuri, asigurarea pentru locuință și zonă rezidențială și asigurarea pentru case de vacanță. Asigurarea de protecție juridică înseamnă că asigurătorul dumneavoastră poate plăti o parte din costurile dumneavoastră pentru serviciile unui practician în domeniul dreptului sau ale unui avocat. Termenii și condițiile pentru asigurarea de protecție juridică pot varia de la un asigurător la altul; prin urmare, este important să verificați termenii și condițiile asigurării dumneavoastră.

Articolul 35 din Ordonanța privind asistență judiciară (1997:404) stabilește cetățenii străini care urmează a fi tratați în același mod ca cetățenii suedezi în ceea ce privește dreptul de a beneficia de asistență judiciară în temeiul Legii privind asistență judiciară.

Ultima actualizare: 13/08/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.